

Manifest per a
l'educació d'adults
en el segle XXI

EUROPEAN ASSOCIATION FOR
THE EDUCATION OF ADULTS

El poder i el goig d'aprendre

L'Associació Europea per a l'Educació d'Adults (EAEA) proposa, amb aquest manifest, crear una Europa de l'aprenentatge: una Europa que sigui capaç d'abordar el futur positivament amb totes les destreses, tots els coneixements i totes les competències necessàries. Proposem un esforç d'abast europeu per fer un pas endavant i desenvolupar una societat del coneixement que sigui capaç d'afrontar els reptes del nostre temps. Això exigeix inversions sostenibles en l'educació d'adults tant a nivell europeu com nacional, regional i local. A llarg termini, aquestes inversions revertiran en molts aspectes: en la competitivitat, en el benestar, en poblacions sanes, en el creixement i en molt més.

L'educació d'adults pot ajudar a canviar vides i a transformar societats, ja que és un dret humà i un bé comú. Actualment, la principal estratègia en política europea és l'Agenda Europea per a l'aprenentatge d'adults, que els coordinadors nacionals dels Estats Membres ja estan implementant. La EAEA no només pensa que cal reforçar l'Agenda sinó que també calen esforços addicionals. Aquest manifest esquematitzarà fins a quin punt l'educació d'adults pot

contribuir en algunes polítiques europees. Tanmateix, perquè així sigui, cal fer sòlides inversions públiques en els organismes d'educació d'adults i en els seus aprenents.

Molts dels responsables de la presa de decisions, dels empresaris i dels ciutadans no són conscients de fins a quin punt l'educació per adults pot incidir en els reptes socials, econòmics i individuals. Aquesta és la raó per la qual la EAEA proposa un Any Europeu per l'Aprenentatge dels Adults, que permetria augmentar el grau de sensibilització sobre l'educació d'adults arreu d'Europa. El tema de l'any seria "El poder i el goig d'aprendre". D'una banda, volem destacar les possibilitats de transformació de l'educació d'adults; i de l'altra, l'experiència positiva d'aprendre. Molta gent es mostra cautelosa amb el tema d'aprendre: alguns per la seva mala experiència quan estaven a l'escola, d'altres senten la formació com una altra pressió que han de sofrir pel seu èxit a la vida. La EAEA vol subratllar la seva vessant positiva, perquè sabem també que aquesta és la millor manera d'atraure aquells que estan més allunyats del món de l'aprenentatge.

Reptes i respostes

L'educació d'adults constitueix l'instrument clau per abordar alguns dels reptes més importants en l'Europa actual. Europa s'enfronta a desigualtats creixents, no només entre les persones sinó també entre les regions i els països dins la mateixa Europa. Sembla que cada vegada més ciutadans europeus s'estan qüestionant els valors europeus i voten partits xenòfobs i antieuropeus, mentre que reduïts grups de joves esdevenen radicals a tal extrem que cometen actes de terror. A moltes regions i països, l'atur (especialment dels joves) és molt elevat. La creixent digitalització reforça aquesta situació, però també exigeix noves destreses i competències als empleats, als ciutadans i als consumidors.

Les migracions i els canvis demogràfics es manifesten en els moviments de poblacions a Europa. La gent envellaix i per tant vol ser activa i gaudir de bona salut més temps; però alhora també necessitem més immigrants, la qual cosa està en un equilibri delicat o en contrast amb els nivells d'atur i de la creixent xenofòbia. Últimament Europa ha afrontat l'arribada de refugiats,

fet que suposa un enorme desafiament pels governs europeus. Això ha comportat per una banda, una onada de suport per part dels ciutadans europeus; i per l'altra, a l'abús i a l'odi per part d'altres.

El canvi climàtic i altres reptes mediambientals segueixen plantejant amenaces al futur (no només) d'Europa i fan necessàries economies, societats i estils de vida més sostenibles. L'educació d'adults posseeix la resposta positiva a moltes d'aquestes qüestions. No tan sols pot beneficiar l'individu, sinó també les societats i les economies.

Volem una Europa innovadora, sostenible i més igualitària, on els ciutadans participin de manera democràtica i activa, on la gent tingui les destreses i els coneixements per viure i treballar de forma sana i productiva, i participar en les activitats culturals i cíviques des de joves fins a una edat avançada.

En aquesta publicació, la EAEA presentarà arguments, estudis, exemples i històries d'aprenents que il·lustraran la nostra postura.

Ciutadania activa, democràcia i participació

La EAEA i els seus membres defensen un fort compromís en favor d'Europa i dels valors europeus. Estem convençuts que l'intercanvi i la cooperació interculturals són la clau per una Europa de respecte, participació i cohesió.

Moltes organitzacions d'educació d'adults es van fundar com a resultat de moviments emancipatoris (treballadors, dones, organitzacions religioses...) i l'educació d'adults segueix proporcionant el coneixement i el saber fer, de la mateixa manera que afavoreix l'espai per desenvolupar la

democràcia i la ciutadania. A més a més, l'educació d'adults pot enfortir i regenerar la societat civil.

L'augment de la radicalització a Europa ha demostrat que cal reforçar les actituds democràtiques, la tolerància i el respecte. El diàleg intercultural i interreligiós pot tenir un paper molt important en tot això.

Tanmateix, l'educació d'adults també pot aportar més democràcia i participació a nivell nacional i regional, i permetre així la transparència i el desenvolupament d'una societat civil

activa així com també contribuir al pensament crític i a l'empoderament.

L'estudi PIAAC¹ ha mostrat una clara correlació entre la "confiança" i l'"eficàcia política" amb els nivells de competències. Com més baix sigui el nivell de competències bàsiques, més baixa és la confiança en les institucions, i més baixa és la creença d'algú en que aquestes habilitats tinguin un impacte. Les persones que participen en l'educació d'adults també s'ofereixen com a voluntaris més sovint.

¹ www.oecd.org/site/piaac/surveyofadultskills.htm (en anglès)

Bones pràctiques

El projecte Ciutadans Primer de Romania va marcar una diferència significativa a tot el país, en les petites comunitats i, especialment, en les àrees rurals. Qui millor que els locals per identificar i prioritzar els reptes de la seva comunitat? El projecte implementa la ciutadania activa per donar veu a la gent perquè decideixi quines són les prioritats de la seva comunitat, i els dota dels instruments necessaris per donar solucions que ells mateixos poden portar a terme. Junts identifiquen problemes col·lectius, voten sobre tres qüestions que s'abordaran primer i després col·laboren en el desenvolupament de plans d'acció. El projecte Ciutadans Primer va anar més enllà d'una mera implementació dels plans d'acció. Va produir un canvi de mentalitat: de veure les autoritats públiques com a persones responsables de les preses de decisions a referir-se a ells com a socis col·laboradors pel desenvolupament. La pregunta passa a ser: "què cal fer i què podem fer nosaltres mateixos per nosaltres i per la nostra comunitat?"

Bones pràctiques

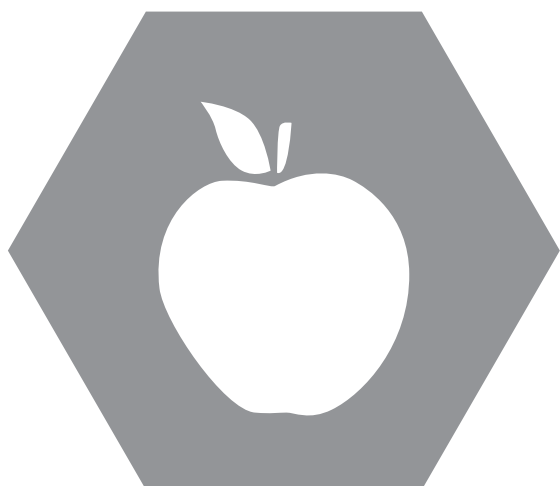
L'associació d'estudis sueca musulmana Ibn Rushd va dirigir un projecte de pau: Att främja islamisk fredskultur (La promoció de la cultura de pau islàmica), en el que joves musulmans arreu del país actuaven d'agents de pau. Se'ls va donar els coneixements i les eines necessàries per treballar amb temes de pau, d'antiviolença i de drets humans. L'objectiu a llarg termini és combatre l'islamofòbia (la por i l'animositat envers l'Islam, principalment per part d'occidentals) i l'occidentofòbia (la por i l'animositat envers l'Occident, principalment per part de musulmans). S'han establert les bases per un moviment de pau musulmà, Svenska muslimer för fred och rättvisa (Suecs musulmans per la pau i la justícia).

Prova científica

Pel que fa a la cohesió social, les principals contribucions de l'educació són: més confiança, més cooperació cívica i nivells més baixos de delictes violents. A més a més, el compromís de cada individu en l'educació constitueix un factor predictiu del compromís en la vida pública perquè "quan més compromesos estan els estudiants en la seva educació, més ganes tenen, de mitjana, de tenir un paper positiu en la vida pública" (p.20). L'educació d'adults comporta un augment de la tolerància racial i una més gran probabilitat d'exercir el seu dret de vot. Preston (2004) va analitzar l'impacte de l'educació d'adults en les vides cíviques dels participants i en la formació de valors, particularment de la tolerància. Va descobrir que aprendre pot tenir un impacte en la participació cívica informal i formal. Respecte a la participació cívica informal, ha ajudat els individus a construir, mantenir, eliminar, reconstruir i enriquir les seves xarxes socials.

A més a més, la formació de valors pot ser influenciada per l'aprenentatge. Per exemple es va informar de canvis en la tolerància, la comprensió i el respecte per part dels entrevistats. La OCDE (2007) va analitzar el compromís cívic i social com a resultat de l'aprenentatge.

Més informació a: www.eaea.org/media/policy-advocacy/piaac/piaac-analysis_wakeup-call-for-europe.pdf (en anglès)

Habilitats per a la vida de les persones

L'educació d'adults pot aportar una sèrie d'habilitats i d'experiències d'aprenentatge que tenen tot un assortiment de beneficis i propòsits: des de l'aprenentatge de les destreses bàsiques al de les llengües, des dels cursos de lleure a la formació professional, des de l'aprenentatge familiar a l'assistència sanitària. L'educació d'adults pot oferir un gran nombre

de possibilitats que acompanyaran els individus al llarg de les seves carreres i de les seves vides.

Però no només els resultats directes de l'aprenentatge són importants per a la gent: la recerca mostra que el fet de participar en educació no formal d'adults té una sèrie de beneficis.

L'educació d'adults pot transformar vides i proporcionar noves oportunitats. Pot oferir noves conjuntures de feina, obrir el camí cap a l'aprenentatge formal, ajudar als que van abandonar l'escola a retornar a l'educació, ajudar als pares en llurs tasques, activar les passions artístiques i culturals de la gent i donar lloc a estils de vida més sans.

Prova científica

Les dades demostren que els aprenents adults experimenten un bon nombre de beneficis des de l'educació liberal d'adults. Es senten més sans i sembla que porten estils de vida més saludables; construeixen noves xarxes socials i experimenten una millora en el seu ben estar. A més a més, els adults que participen en educació liberal d'adults donen la sensació que se senten més motivats per comprometre's en l'aprenentatge al llarg de la vida i ho veuen com una oportunitat de millorar llurs vides. Aquests beneficis van ser donats a conèixer per aprenents de cursos de totes les àrees, que van des de les llengües i les arts a l'esport i l'educació cívica. (...) La gent amb un nivell educatiu baix es beneficia particularment de l'educació d'adults (CINE 1: 32% i CINE 2: 22%).

Més informació a: www.bell-project.eu/cms (en anglès)

Bones pràctiques

La Mel havia estat agorafòbica durant tretze anys fins que, al setembre del 2007, es va revestir de valor i es va inscriure a un curs d'alfabetització. Tot i que passava molts nervis, va començar el curs i trobava que cada setmana se li feia més fàcil. La Mel va gaudir del curs al Centre d'educació d'adults de Hull, passant l'accés al nivell 3 i superant els nivells 1 i 2 d'alfabetització. També va aconseguir el seu següent objectiu i va aprovar el nivell 1 de càlcul.

La Mel volia ajudar als altres, per això va fer una formació de voluntariat al centre i va començar a donar classes a adults amb discapacitats i dificultats d'aprenentatge. Seguint el seu desig de ser tutora, la Mel passà el nivell 1 de les qualificacions professionals nacionals (NVQ) en Suport a l'aprenentatge i continuà amb el curs de preparació per a l'ensenyament en el sector de la formació permanent, que espera acabar en breu.

Ara que ha guanyat la confiança necessària, la Mel gaudeix de les sortides en família, ha perdut gairebé quaranta quilos, fa de voluntària a Dove House Charity Shop i continua aprenent.

“Ara no hi ha qui em pari. He passat de no tenir res, a guanyar una nova vida – i tot perquè vaig tornar a aprendre”, explicava la Mel amb un somriure.

Més informació a: www.alw.org.uk/winners-stories/winnerstory/2011/melanie-turner

La cohesió social, l'equitat i la igualtat

Els nivells educatius tenen un impacte enorme en les oportunitats per a la vida de la gent. Afecten des del tipus de feines a les que poden aspirar fins a l'esperança de vida. Els efectes positius de l'educació tendeixen a ser reproduïts pel fet que les persones que tenen un nivell educatiu més alt, solen tenir la tendència de seguir aprenent i reben més oportunitats per continuar aprenent, que aquelles

que posseeixen un nivell educatiu més baix.

L'educació d'adults pot compensar la manca d'educació que tenien prèviament i afavoreix la mobilitat social. Des de la formació en competències bàsiques als centres formatius de segona oportunitat i l'aprenentatge d'idiomes per als immigrants, l'educació d'adults no només proporciona moltes conjuntures per millorar les

vides dels individus sinó també per igualar les societats a una escala més gran i crear societats més justes així com també més creixement econòmic.

És necessari arribar als grups que no estan participant en l'aprenentatge per aconseguir més inclusió social. Amb les metodologies adequades, la gent podrà participar més: en la societat, en la democràcia, en l'economia, en les arts i la cultura.

Bones pràctiques

A l'escola d'adults La Verneda – Sant Martí, donar la benvinguda a les persones que arriben a l'escola per primer cop es considera una tasca molt important que cal fer individualment. Es dedica temps a cada persona que ve a l'escola. Els participants d'anys anteriors juguen un paper fonamental en la rebuda, la inscripció i l'assignació de grups, ja que disposen de les habilitats de comunicació i comprenen que és venir per primer cop. La decisió, de quin nivell cal assignar a un nou participant, es basa en el diàleg i en el consens. Es presta una atenció especial en el fet que cada persona compregui el procés en el que es troba i que se li assigna el grup i el nivell on aprendrà més. El personal i els voluntaris van amb compte per evitar que se sentin avaluats.

Bones pràctiques

A Suècia, els “Cursos avançats populars per motivar a l'estudi” que animen els joves que estan buscant feina a continuar els seus estudis han obtingut molts bons resultats. Després del curs, un 40% dels participants seguiren o bé continuant els estudis o treballant, i més de dos terços se sentiren motivats per estudiar i creure que l'educació és un camí cap al treball.

Arreu de Suècia, estan tenint lloc cursos de secundària populars especials per recolzar els immigrants a establir-se a la societat sueca així com també cercles d'estudi per a refugiats que estan buscant asil.

Aquests esforços especials que han tingut tan d'èxit han estat possibles perquè s'han basat en competències ja existents i en organitzacions a dintre mateix de l'estructura nacional d'aprenentatge d'adults, finançades de forma periòdica per l'Estat. Un model sostenible d'aprenentatge d'adults que també és flexible per satisfer les noves necessitats i els nous reptes de la societat.

Ocupació i digitalització

El lligam positiu existent entre l'ocupació i l'aprenentatge és obvi: els treballadors i els empleats que s'estan formant són importants per a la innovació, la productivitat, la competitivitat i l'emprenedoria. La formació en el lloc de treball és un dels motors clau per a la participació dels adults en l'aprenentatge al llarg de la vida, i la cooperació amb tots els actors principals, especialment els interlocutors socials, és essencial. Mentre que a la EAEA estem totalment d'acord amb la importància del desenvolupament i del reciclatge professional, també voldríem remarcar que tot aprenentatge és bo per a l'ocupació.

La EAEA promou un aprenentatge que reforci tant les competències bàsiques com les transversals. Un enfocament purament tècnic corre el perill d'ensenyar un conjunt limitat de destreses que podrien

aviat esdevenir obsoletes. Si hom inclou aprendre a aprendre, innovar i emprendre juntament amb un interès més profund en el camp de l'experiència d'aprenentatge i els resultats, es poden aconseguir aprenents de per vida que seran capaços de combinar l'aprenentatge informal, no formal i formal per estar al dia.

Les previsions demostren clarament que Europa necessitarà més coneixement i menys treballadors poc qualificats en el futur. El millor exemple és el desenvolupament de la digitalització. Estem a les portes de canvis enormes, des dels e-governos passant per la compra en línia fins a la automatització, i tots els canvis que internet portarà. Això significa que cal que tanquem la fractura digital i ens assegurem que tothom no només es senti confortable emprant ordinadors, tauletes, telèfons intel·ligents sinó també totes les altres eines que s'hi

relacionen. També podem assumir que moltes feines estan desapareixent i desapareixeran i que se'n crearan de noves. Europa necessitarà treballadors del coneixement que es puguin adaptar ràpidament a aquests canvis, i l'aprenentatge és la clau per aquesta capacitat. Molts serveis governamentals i eines de participació cívica ara ja estan disponibles en línia. Les competències digitals asseguren la inclusió i la participació digital.

A més a més, el sector serveis també veurà canvis radicals, que també implicaran una reducció del contacte humà. Succeeix el mateix amb l'aprenentatge virtual, que ofereix moltes possibilitats però que també redueix l'aspecte social que és important per molts aprenents. L'educació d'adults pot aportar els espais de trobada necessaris que són part del benestar, la salut mental, la solidaritat i la cohesió social que Europa necessita.

Prova científica

L'estudi BeLL mostra que la participació en l'educació liberal d'adults multiplica els beneficis pels individus. És probable que aquests beneficis tinguin també un impacte en els seus grups socials immediats com ara la família, el lloc de treball i altres xarxes socials; i, per tant, l'educació d'adults genera de la mateixa manera beneficis per a la societat. Dels 8646 enquestats, el 70-87% ha experimentat canvis positius en la motivació per l'aprenentatge, la interacció social, el benestar general i la satisfacció amb la vida. Amb menys freqüència s'han experimentat canvis relatius a la feina i la carrera professional o a la ciutadania activa, però fins i tot en aquest cas el 31-42 % ha experimentat alguns canvis positius.

Més informació a: www.bellproject.eu/cms/wp-content/uploads/2014/06/BeLL-Survey-results.pdf, p. 122 (en anglès)

Migració i canvi demogràfic

L'educació d'adults pot jugar un paper vital en l'actual situació de refugiats a Europa. Per mitjà de l'educació cívica i l'aprenentatge intercultural, una mentalitat de ciutadania activa i d'hospitalitat poden ajudar a crear una cultura pro-integració entre els Estats membres. En oferir formació de la llengua i de les competències bàsiques als immigrants de dintre i fora d'Europa, se'ls capacita per esdevenir ciutadans actius en els nous països on s'han instal·lat.

La implementació del diàleg cultural pot promoure un intercanvi entre els autòctons i els nous ciutadans dels

Estats membres, tan per ajudar els immigrants a entendre les cultures i els contractes socials dels seus nous països com per donar als ciutadans hostes l'oportunitat d'adoptar noves costums i desenvolupar els seus països en democràcies orientades cap al futur. A llarg termini, Europa necessitarà d'aquests i de més immigrants per enfrontar els canvis demogràfics que ja han començat a tenir lloc. Per la banda dels canvis demogràfics, l'envel·liment actiu només es garantirà si l'aprenentatge es proporciona en l'edat adulta avançada. La recerca mostra que les persones grans que aprenen són més actives, participen més com a

voluntaris, treballen més temps i estan més sans. La gent gran que se segueix formant és, doncs, una solució a la crisi demogràfica i augmenta el seu efecte beneficiàl sobre les democràcies europees.

A més, l'aprenentatge intergeneracional permet, tant a la gent més gran i més experimentada com als joves, treure profit del coneixement dels uns i dels altres. I per altra banda, les mesures conjuntes permeten reforçar la solidaritat intergeneracional dins de les societats europees i així promoure el diàleg democràtic que es necessita en temps de crisis.

Bones pràctiques

La Fatima va arribar a Irlanda el novembre del 2013 amb la seva mare i els seus dos germans. Va viure a Dublín durant tres mesos i després es va traslladar a Tullamore amb la seva família. La Fatima és una refugiada originària de l'Afganistan. Va viatjar a través de l'Iran i després cap a Síria on hi va viure tres anys. En arribar a Irlanda, el Departament de Justícia li oferí classes de llengua. Trobava que les classes eren massa segregades i es volia integrar amb la gent irlandesa. Llavors se li va parlar de l'opció del VTOS (Vocational Training Opportunities Scheme), un programa de formació professional, del que just n'ha acabat el seu primer curs. El curs del VTOS dura dos anys i tot i que els estudiants normalment fan el Junior Cert (Certificat de cicle bàsic) el primer any i el Leaving Cert (Certificat de fi d'estudis) el segon any, la Fatima es va sentir capacitada per assistir a dues assignatures del Leaving Cert. Així, amb el suport del Tullamore Further Education Centre va cursar Física i Química. També va disposar de les instal·lacions de l'Athlone Institute of Technology pel seu treball pràctic. La Fatima és molt ambiciosa i el seu anglès és excel·lent, considera que ha rebut molt de suport per part del Laois and Offaly Education Training Board i té grans esperances pel seu futur.

Sostenibilitat

La sostenibilitat a totes les àrees està esdevenint un repte real per Europa: des del consum i el transport respectuos amb el medi ambient fins a l'eficiència energètica. Per una banda, els ciutadans europeus necessiten tenir molta informació; i per l'altra, espais innovadors per desenvolupar estils de vida nous, projectes nous, enfocaments nous. L'educació d'adults pot ajudar a proporcionar la informació, els espais de debat i la creativitat. L'educació d'adults és un impulsor

de les interconnexions de les tres dimensions del desenvolupament sostenible (econòmic, social i mediambiental) i pot contribuir a l'Agenda 2030 de les Nacions Unides. Hi ha una necessitat real d'educació pel desenvolupament sostenible, i l'educació no formal, especialment, hi té un impacte molt alt.

L'educació d'adults pot contribuir enormement tant a l'Agenda de Lisboa pel creixement sostenible,

intel·ligent i inclúiu com a l'Agenda de Jean-Claude Juncker. L'educació d'adults pot impulsar el creixement i l'ocupació i el mercat únic digital. En recolzar la sostenibilitat, l'educació d'adults pot contribuir a la unió energètica i a una política de futur sobre el canvi climàtic. L'educació d'adults pot reforçar el mercat únic, per exemple, proporcionant les destreses per a la lliure circulació de treballadors i consolidant la confiança i els valors europeus..

Prova científica

L'educació per adults té un paper central en el desenvolupament sostenible. El curs de pilot (...) es recolza en la tradició nòrdica de la formació cívica "folkeopplysning". Els grups objectiu amb els quals els estudiants treballen en la seva tasca diària es divideixen entre els aprenents adults -en un sentit ampli: els ciutadans locals- i els professors de les escoles. Temàticament els projectes amb els quals els estudiants hauran de treballar durant el curs cobreixen el següent:

- edificis i materials sostenibles
- alimentació sostenible
- organització de partenariats entre les autoritats locals, la societat civil i el sector privat – com revitalitzar apropament a l'Agenda Local 21
- sistemes de certificació mediambiental i gestió sostenible
- consum ètic i ciutadania global.

Bones pràctiques

El “Umweltberatung” a Àustria (assessoria mediambiental) ha desenvolupat una Llicència d’eficiència energètica (EEDL). Aquesta llicència és una eina per estalviar energia a les llars, a les petites i mitjanes empreses i a les comunitats, de manera que es satisfacin les necessitats de protecció climàtica i d’estalvi energètic. L’estalvi energètic en la vida diària contribueix a la reducció dels costos d’energia, fet particularment important per a la gent i les llars amb risc de pobresa. Per tant, l’ús conscient de l’energia i el desenvolupament d’estils de vida i els comportaments energèticament eficients constitueixen també una contribució a la reducció dels costos i ajuden a combatre la pobresa. L’ús conscient de l’energia en el context laboral contribueix a l’augment de la competitivitat mitjançant la reducció de costos. La gestió dels recursos per part de l’empresa també pot animar als empleats a ser sostenibles en les seves vides privades.

Més informació a: www.umweltberatung.at/ueber-uns-international (en anglès) i a energie-fuehrerschein.at (en alemany)

L'educació d'adults i les polítiques europees

L'educació d'adults contribueix a:

- les estratègies europees per un creixement intel·ligent, sostenible i inclusiu.
- els valors centrals de l'estratègia europea com ara l'equitat, la cohesió social, la ciutadania activa, i també la creativitat i la innovació.
- l'augment del nivell d'ocupació d'Europa amb el que s'aconsegueix la tornada de la gent al mercat laboral, ja que es validen les seves habilitats i les seves competències o es milloren les seves qualificacions.
- els esforços per reduir l'elevat nombre de persones – 80

milions – amb un nivell baix de competències bàsiques, que es beneficien menys de la formació permanent que la gent amb un nivell educatiu més alt. L'educació d'adults porta a terme accions de divulgació i d'empoderament per arribar fins a elles.

- l'objectiu europeu de tenir almenys 20 milions de persones menys amb risc de pobresa i d'exclusió social, ja que l'educació permet guanyar autoconfiança i esbrinar la manera d'estar socialment inclòs i trobar una feina (o una feina millor).

Des de l'ocupació i el creixement fins al mercat únic digital, des del canvi climàtic al mercat interior, des de la immigració a les qüestions globals i al canvi democràtic, l'educació d'adults contribueix tant a la estratègia Europa 2020 com a l'Agenda de Jean-Claude Juncker. A més a més, l'educació d'adults és l'eina clau per dur a terme l'Agenda 2030 de les Nacions Unides i els seus Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

L'educació d'adults és essencial per avançar cap a una Europa pacífica, pròspera i unida que sigui capaç de gestionar els reptes del futur de manera positiva.

Publicat per : l' Associació Europea per a l'Educació d'Adults – EAEA.

Text de : Gina Ebner (EAEA), amb el recolzament dels membres de l'EAEA, el Consell Executiu i el Secretariat

Traduït per : Caterina Casanovas – ACEFIR

Revisat per: Cristina Fernández – ACEFIR

Format : Aura Vuorenrinne – EAEA

Aquesta publicació és produïda amb el suport financer del Ministeri d'Educació i Cultura Finlandès.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

El suport de la Comissió Europea per la producció d'aquesta publicació no constitueix cap endossament del contingut que reflecteix els punts de vista només dels autors, i no es pot responsabilitzar la Comissió de qualsevol ús que es pugui fer la informació inclosa dins seu.

**EUROPEAN ASSOCIATION FOR
THE EDUCATION OF ADULTS**

Mundo-J, Rue de l'Industrie 10, B-1000 Brussels

Tel. +32 2 893 25 22, eaea-office@eaea.org

www.eaea.org